ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh -22052 Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, ԺԱ. Տարի, Թիւ 501, Ուրբաթ, 09 ՕԳՈՍՏՈՍ, 2019

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ

Քուէյթահայ մարզիկները Կը Մասնակցին Համահայկական Ամառնային 7-րդ Խաղերուն

երեքշաբթի, 6 Օգոստոսին, Արցախի Հանրապետութեան մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ սկիզբ առին 20 տարուան պատմութիւն ունեցող համահայկական 7-րդ խաղերը:

Քուէյթի հայ մարզիկները 45 մարզիկներով սոյն միջոցառման կը մասնակցին երկու մարզական խաղերով՝ Ֆութպոլ եւ Պասքէթպոլ:

Բացման հանդիսաւոր արարողութեան սկիզբը, թատերական ձեւով ներկայացուեցան հայոց պատմութեան ամենէն վառ էջերը:

Ապա, պատուոյ շքախումբին ընկերակցութեամբ մարզադաշտ բերուեցան Հայաստանի եւ Արցախի հանրապետութիւններուն պետական դրօշակները, որմէ ետք սկսաւ պատուիրակութիւններուն շքերթը, որուն մասնակցեցան աշխարհի տարբեր քաղաքներու հազարաւոր մարզիկներ:

Համահայկական 7-րդ խաղերուն ամենէն մեծ պատուիրակութիւնը ունի Երեւանի խումբը՝ 373 մարզիկ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ...3

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ...7

ՄԻ-Ա-ՅՈՒՄ...10

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ...12

ՄԱՀԱՑԱՒ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՓԻԼԻԿԵԱՆԸ...15

ՄԵՐ ՏԵՍՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՀՊԱՆՈՂ ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐ...17

ՍՈԽԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿՆԵՐ...18

ԵՐԵՒԱՆԻՆ...19

Նշենք, որ Տուպայի եւ Պաղտատի խումբերը առաջին անգամ ըլլալով կը մասնակցին այս խաղերուն:

Այնուհետեւ բերուեցաւ Համահայկական խաղերուն դրօշակը, որմէ ետք խաղերուն կրակը վառեցին Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան եւ ուրիշներ:

Ներկաներուն ողջոյնի խօսք ուղղեց Համահայկական խաղերու կազմակերպիչ կոմիտէի նախագահ Իշխան Զաքարեան, որ շեշտեց, թէ խաղերը հիմք կը ծառայեն համահայկական մտածողութեան:

Արցախի հանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեան իր խօսքը ներկաներուն ուղղելով ըսաւ.

«Այստեղ բոլորդ ձեր տան մէջ էք, ձեր պապենական օճախին մէջ: Համահայկական խաղերուն այս օրերը անմոռանալի հետք պիտի ձգեն, մեզ մօտ: Այս խաղերուն պիտի յաղթէ մեր ժողովուրդը»: Իսկ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Համահայկական խաղերուն մասնակցողներուն մաղթեց արդար մրցակցութիւն՝ շեշտելով, որ մենք կը դառնանք անպարտելի, երբ միասնական կ՚ըլլանք: Ապա ան բացուած յայտարարեց խաղերը:

Այս խաղերը պիտի տեւեն մինչեւ 17 Օգոստոս, երբ փակման հանդիսութիւնը տեղի ունենայ

Երեւանի մէջ:

Խաղերուն իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն աւելի քան հինգ հազար մարզիկներ՝ աշխարհի 145 քաղաքներէն: Մարզիկները պիտի մրցին, 17 տեսակի մարզաձեւերու մէջ, իսկ մրցումներուն պիտի հսկեն 406 իրաւարարներ՝ Հայաստանէն՝ Արցախէն, Իրանէն, Վրաստանէն եւ Ղազախստանէն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Նախագահ Սահակեանի Հանդիպումը ՀՅԴ Բիւրոյի Ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանի Հետ

Արցախի Հանրապետութեան նախագահի աշխատակազմի տեղեկատուութեան ընդհանուր վարչութենէն կը տեղեկացնեն, թէ հանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեան 7

Օգոստոսին ընդունած է ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանը:

Հանդիպումին, որուն կը մասնակցէր ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեանը, քննարկուած են հայրենիք-սփիւռք կապերու եւ շրջանային զարգացումներուն վերաբերող հարցեր:

Նախարար Մասիս Մայիլեանը Ընդունած Է ՀՅԴ Բիւրոյի Ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանը

Արցախի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Մասիս Մայիլեան 6 Օգոստոսին ընդունած է ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանը: Հանդիպումին միտքեր փոխանակուած են Արցախի արտաքին քաղաքական խնդիրները կատարելու նպատակով Արցախի արտաքին գործոց նախարարութեան եւ ՀՅԴ կառոյցներուն միջեւ

համագործակցութեան վերաբերող շարք մը հարցերու շուրջ: Այս ծիրին մէջ արտաքին գործոց նախարարը ներկայացուցած է Արցախի Հանրապետութեան պատուիրակութեան Աւստրալիա կատարած վերջին այցելութեան արդիւնքները եւ բարձր գնահատած Աւստրալիոյ Հայ դատի յանձնախումբին ներդրումը անոր կազմակերպման գործին մէջ:

Կարծիքներ փոխանակուած են նաեւ Արցախի մէջ ընթացիկ հոլովոյթներուն վերաբերեալ՝ արտաքին քաղաքականութեան օրակարգին մէջ անոնց հաւանական ազդեցութեան շրջագիծին մէջ:

Հանդիպումին ներկայ եղած է նաեւ ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ, Ազգային ժողովի «Դաշնակցութիւն» խմբակցութեան անդամ Դաւիթ Իշխանեան:

Ըստ Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան. Ազրպէյճանի Իշխանութիւնները Անկարող Են Ընկալելու Վարչապետ Փաշինեանի Ելոյթին Բովանդակութիւնը»

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը արձագանգեց Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարութեան 6 Օգոստոս 2019-ի յայտարարութեան, որ կը վերաբերէր Արցախի մէջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի ունեցած ելոյթին՝ շեշտելով, որ Ազրպէյճանի այդ յայտարարութիւնը ակնյայտ ցուցանիշ է այդ երկրի անկարողութեան՝ քաղաքավարութեան եւ պարկեշտութեան հիմնական կանոններուն հաւատարիմ մնալու, պետութիւններուն միջեւ քաղաքակիրթ վարուելակերպի եզրերը, յատկապէս երբ անոնք կը վերաբերին տագնապներու լուծման խիստ բարդ եւ զգայուն հոլովոյթին մէջ բարձրագոյն մակարդակով ներգրաւուած կողմերուն, պահպանելու:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը դատապարտելի նկատեց յայտարարութեան մէջ առկայ անձնական բնոյթի յարձակումները, որոնք կը վկայեն Ազրպէյճանի մէջ հայ ժողովուրդին նկատմամբ առկայ անհանդուրժողականութեան եւ ատելութեան մշակոյթին մասին, որ կ՛ուղղորդուի եւ կը խրախուսուի Ազրպէյճանի իշխանութիւններուն կողմէ:

«Ազրպէյճանի իշխանութիւնները, որոնք հետեւողականօրէն կը մերժեն Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդի եւ վերջինիս կողմէ ընտրուած իշխանութիւններուն հետ որեւէ ուղղակի ներգրաւուածութեան կարելիութիւնը, որոնք ցեղային զտումներ եւ այլ զանգուածային վայրագութիւններ իրականացուցած են Լեռնային Ղարաբաղի մէջ 1990-ականներուն եւ ապրիլ 2016-ին, որոնք հետեւողականօրէն որդեգրած են ատելութեան քաղաքականութիւն, այդ

կարգին՝ հայերը սպաննած մարդասպաններու հրապարակային հերոսացման միջոցով, անմիջական պատասխանատուութիւն կը կրեն Արցախի ժողովուրդի անվտանգութեան եւ գոյութեան համար վտանգներ ստեղծելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը մնայ Արցախի ժողովուրդի միակ երաշխաւորը՝ անոր անվտանգութեան, ազատութեան, մարդու անօտարելի իրաւունքներուն՝ ներառեալ զարգացման եւ ինքնորոշման իրաւունքի ապահովման գործին մէջ: Հայաստանը ափսոսանք կը յայտնէ, որ Ազրպէյճանի իշխանութիւնները անկարող են ընկալելու Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի՝ 5 Օգոստոս 2019-ին ունեցած ելոյթին ենթահողը եւ բովանդակութիւնը, որ անդրադարձած է Հայաստանի, Արցախի եւ սփիւռքի միասնականութեան, համերաշխութեան, զարգացման եւ բարգաւաճման համահայկական օրակարգի յառաջ մղումին», նշուեցաւ յայտարարութեան մէջ:

Ըստ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան, Հայաստանի վարչապետը բազմիցս յայտարարած է, որ ղարաբաղեան տագնապի խաղաղ լուծման որեւէ կենսունակ տարբերակ պէտք է ընդունելի ըլլայ Արցախի, Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի ժողովուրդներուն համար: Բայց եւ այնպէս Ազրպէյճանի իշխանութիւնները, հետեւողականօրէն չեն կրցած փոխադարձել իրենց պատրաստակամութիւնը եւ կարողութիւնը՝ հասնելու բոլոր կողմերուն համար ընդունելի լուծման: «Ազրպէյճանը կը շարունակէ հաւատարիմ մնալ իր առաւելապաշտական պահանջներուն, որոնք կ՛ուղեկցուին ուժի կամ ուժի կիրարկման սպառնալիքով, շարունակաբար կը խախտէ զինադադարի դրութիւնը, կ՛անտեսէ խաղաղութեան նպաստող մթնոլորտի ամրապնդման վերաբերեալ ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակի համանախագահներուն կոչերը եւ կը մերժէ բոլոր կողմերուն համար ընդունելի որեւէ լուծում: Նման մօտեցումներ հետեւողականօրէն կ՛արտացոլան Ազրպէյճանի ղեկավարութեան յայտարարութիւններուն մէջ», յայտնեց նախարարութիւնը:

Աւարտին՝ անդրադառնալով ղարաբաղեան տագնապին նկատմամբ Հայաստանի կեցուածքին՝ նախարարութիւնը նշեց. «Խաղաղ լուծման վերաբերեալ Հայաստանի դիրքորոշումը կը մնայ անփոփոխ, ինչ որ յստակօրէն արտացոլուած է Հայաստանի վարչապետի վերոնշեալ ելոյթին մէջ: Հայաստանը հաստատակամ է հասնելու տագնապի բացառապէս խաղաղ լուծման՝ մերժելով ուժի կամ ուժի սպառնալիքի որեւէ կիրարկում, ինչպէս որ հաստատակամ է պաշտպանելու Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի ժողովուրդի անվտանգութիւնը»:

Քոնկրեսականներ Շըրմըն Եւ Քոքս Արցախի Օժանդակութեան Հարցով Նամակ Յղած Են «Եու.Էս.Էյտ»-ին

Միացեալ Նահանգներու Քոնկրեսի Ներկայացուցիչներու տան անդամներ Թիճէյ Քոքս եւ հանրապետական Պրետ Շըրմըն դեմոկրատական եւ հանրապետական գործընկերներու կողմէ ստորագրուած՝ Արցախի Հանրապետութեան մէջ ականազերծման ծրագիրի ֆինանսաւորման շարունակութեան վերաբերեալ նամակը ուղարկած են Միացեալ Նահանգներու Միջազգային զարգացման գործակալութեան՝ «Եու.Էս.Էյտ»-ին: Այս մասին կը հաղորդէ քոնկրեսական Քոքսի պաշտօնական էջը:

Նամակը ուղղուած եղած է «Եու.Էս.Էյտ»-ի՝ 2019 թուականի վերջաւորութեան Արցախի սահմաններուն մէջ մարդասիրական ականազերծման ծրագիրի ֆինանսաւորումը դադրեցնելու որոշումին դէմ:

«Ազրպէյճանի բռնապետ Իլհամ Ալիեւի՝ Միացեալ Նահանգներուն կողմէ Արցախի տրամադրուած մարդասիրական օժանդակութիւնը դադրեցնելու ոչ խոհեմ պահանջին առջեւ խոնարհիլը վտանգի կ՛ենթարկէ թէ՛ մարդոց կեանքը, թէ՛ ալ խնդիրի լուծման խաղաղ հոլովոյթը», նախապէս ըսած էր ՀՅԴ Ամերիկեայի Հայ դատի յանձնախումբի գործադիր տնօրէն

Արամ Համբարեան:

Թիճէյ Քոքս իր կարգին շեշտած էր, որ Միացեալ Նահանգներու Միջազգային զարգացման գործակալութիւնը պէտք է կեանքի կոչէ իր յանձնառութիւնը՝ յաւելեալ ֆինանսաւորում տրամադրելով «Հէլլօ Թրասթ» կազմակերպութեան՝ աւարտին հասցնելու կենսական նշանակութիւն ունեցող այս նախագիծը, ինչպէս նախապէս խոստացած էր գործակալութեան ղեկավար Մարք Կրին:

«Ես պիտի շարունակեմ Քոնկրեսին մէջ աշխատանքը իմ երկկուսակցական գործընկերներուս հետ, ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբին մէջ, ինչպէս նաեւ «Հէլլօ Թրասթ»-ի մէջ՝ ապահովելու դաշնակցային ֆինանսաւորումը, որ կարելիութիւն պիտի ընձեռէ ունենալու ականազերծ Արցախ», ըսած էր Քոքս:

Յիշեցնենք, որ 89 քոնկրեսականներ միացած են ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի նախաձեռնութեան՝ դէմ արտայայտուելով Միացեալ Նահանգներու կողմէ Արցախին տրամադրուող օժանդակութեան ջնջումին:

WWW.AZTARAR.COM

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Պրազիլի Գերագոյն Դատարանը Մերժեց Գործարարի Մը Արտայանձնման Վերաբերող Թուրքիոյ Պահանջը

Պրազիլի դաշնակցային գերագոյն դատարանը մերժեց Թուրքիոյ արտայանձնել Անգարայի կողմէ իբրեւ ահաբեկիչ ամբաստանուող թուրք քաղաքացի մը, որովհետեւ երաշխաւորուած չէ, թէ Թուրքիոյ մէջ արդար դատավարութեան պիտի արժանանայ:

Դատարանին միաձայնութեամբ տուած որոշումին հիմամբ թուրք գործարար Ալի Սուպհին կրնայ մնալ Պրազիլի մէջ, ուր բնակութիւն հաստատած է 12 տարիէ ի վեր:

Ան Թուրքիոյ ու Պրազիլի քաղաքացի է եւ կալանաւորուած էր ապրիլին, ապա ազատ արձակուած մայիսին՝ սպասելով դատարանի վճիռին:

Թրքական իշխանութիւնները զինք կ՛ամբաստանեն իսլամ քարոզիչ Ֆեթհուլլա Կիւլենի «ահաբեկչական կազմակերպութեան» անդամակցութեան յանցանքով: Անոր փաստաբանը կը յայտնէ, որ թուրք գործարարը թրքական իշխանութիւններուն թիրախը դարձած է, որովհետեւ Կիւլենի շարժումին առնչակից «Ասիա» դրամատան մէջ գումարներ պահ դրած է:

«Իսրայէլ Կը Մասնակցի Ծոցին Մէջ Նաւարկումի Պաշտպանութեան Ամերիկեան Դաշինքին» Կ՛ըսէ Քաց

Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Եիսրայիլ Քաց յայտարարեց, թէ Թել Աւիւ կը մասնակցի Արաբական ծոցին մէջ նաւարկումի պաշտպանութեան ամերիկեան դաշինքին:

Իսրայէլեան լրատուամիջոցներ հաղորդեցին, որ Քաց Քնեսեթի մէջ արտաքին յարաբերութիւններու եւ անվտանգութեան հարցերով յանձնախումբի ժողովի ընթացքին յայտնեց, որ այդ դաշինքին մասնակցութիւնը համահունչ է Թել Աւիւ ու Ծոցի երկիրներու յարաբերութիւններու ամրապնդման եւ կ՛առնչուի Իրանը զսպելու Իսրայէլի շահին:

Իսրայէլեան դիւանագիտութեան պետը առաջին անգամ ըլլալով յայտնեց, թէ Իսրայէլ անվտանգութեան եւ տեղեկահաւաքի ոլորտին մէջ կը համարկուի ամերիկեան ծրագիրին, որ կոչ կ՛ուղղէ Ծոցի ջուրերուն մէջ նաւարկումի անվտանգութիւնը ապահովելու:

Մինչ այդ, զինուորական վերլուծաբան մը իսրայէլեան «Ետիոթ Աիրոնոթ» կայքին յայտնեց, որ Ծոցին մէջ անվտանգութեան դաշինքին իսրայէլեան մասնակցութեան նպատակը Պապ Մանտեպ նեղուցին մէջ նաւարկումի անվտանգութեան ապահովումն է, ներառեալ նեղուցին մէջ հրթիռներով զինուած իսրայէլեան մարտանաւերու տեղակայումը:

Մաքրոն-Ռուհանի Հեռաձայնային Հաղորդակցութիւն

Իրանի Իսլամական հանրապետութեան նախագահ Հասան Ռուհանի հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցած է Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի հետ: Այս մասին կը

հաղորդէ իրանեան ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը:

Հաղորդակցութեան ընթացքին անդրադառնալով այլ երկիրներու հետ Իրանի նաւթային եւ դրամատնային համագործակցութիւններու, որոնք Հիւլէական համապարփակ համաձայնագիրի մէջ ամրագրուած Իրանի կարեւորագոյն տնտեսական իրաւունքներն են, արագացման անհրաժեշտութեան՝ Ռուհանի շեշտած է հարցին վերաբերեալ փորձագիտական եւ արդար լուծում գտնելու ընթացքին տարբեր առաջարկներու քննարկման կարեւորութիւնը:

Խօսելով շրջանային իրադարձութիւններուն մասին՝ Ռուհանի ըսած է. «Յաւօք, Իրանի եւ Ֆրանսայի՝ լարուածութիւնը մեղմացնելու եւ շրջանին մէջ խաղաղ գոյակցութեան համար նպաստաւոր պայմաններ ստեղծելու ջանքերու լոյսին տակ, Միացեալ Նահանգներու սադրիչ գործողութիւններու ականատեսն ենք»:

Ռուհանի նշած է, որ Իրան կարեւոր կը նկատէ Հորմուզի նեղուցին մէջ անվտանգութեան ապահովումն ու նաւթի փոխադրութեան ազատութիւնը, եւ իրանեան ուժերը կանոնակարգին համապատասխան վերահսկողութիւն կը կատարեն»:

«Իրան-Եւրոպա գործակցութեան ընդլայնումը կրնայ անվտանգ մթնոլորտ ստեղծել շրջանի եւ աշխարհի համար, իսկ Ֆրանսան, իբրեւ Եւրոպական Միութեան մէջ Իրանի երկարամեայ

գործընկերներէն մէկը, կրնայ այս առումով կառուցողական դեր ունենալ», ըսած է Իրանի նախագահը:

Ֆրանսայի նախագահը իր կարգին նշած է, որ Ֆրանսայի համար կարեւոր է հասնիլ փոխադարձ ընդունելի արդիւնքի, եւ ապահովել Հիւլէական գործարքին մէջ ամրագրուած Իրանի շահերը: Ան ողջունած է նախագահ Ռուհանիի՝ շրջանային եւ միջազգային խնդիրներու լուծման համար լուծումներ գտնելու նպատակով Իրանի եւ Ֆրանսայի փորձագէտներուն միջեւ խորհրդակցութիւններ կատարելու առաջարկը, կարեւոր նկատելով Թեհրանի եւ Փարիզի միջեւ համագործակցութեան ընդլայնումը:

Նշենք, որ Մաքրոն Ռուհանին հրաւիրած է Ֆրանսայի մէջ գումարուելիք Եօթներու խմբակի ժողովին՝ իբրեւ պատուոյ հիւր:

«ՏԱՀԵՇ Վերսկսաւ Սուրիոյ Մէջ Իր Գործունէութեան Եւ Ամրապնդեց Իրաքի Մէջ Իր Կարողականութիւնը» Կ՛ըսէ Փենթակոն

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարութեան ընդհանուր քննիչը զեկուցումի մը մէջ հաղորդեց, որ տարուան ներկայ քառամսեակի ընթացքին ՏԱՀԵՇ ամրապնդած է Իրաքի մէջ իր կարողականութիւնը եւ վերսկսած Սուրիոյ մէջ իր գործունէութեան:

Խմբաւորումը յաջողած է գործողութիւններ միացնել եւ անոնց աջակցիլ, իսկ ատոր պատճառը մասամբ այն է, որ տեղական ուժերը անկարող են երկարատեւ գործողութիւններ շարունակել, նոյն ատեն գործողութիւններ շղթայազերծել կամ իրենց վերատիրացած տարածքները պահպանել:

Ռուսիոյ Տումայի պաշտպանութեան հարցերով յանձնախումբի փոխնախագահ Եուր Շվիթքին, մեկնաբանելով Փենթակոնի յայտարարութիւնը, յայտնեց. «ՏԱՀԵՇ-ի զինեալներու Միջին Արեւելքի մէջ ներկայութիւնը ձեռնտու է Միացեալ Նահանգներուն՝ այդպիսով արտօնելով Ուաշինկթընին պահպանել շրջանին մէջ իր ներկայութիւնը»:

Շվիթքին շեշտած է, որ Ռուսիան կարելի ամէն բան կ՛ընէ՝ ճնշելու զինեալներու դիմադրութեան ներկայ թէժ կէտերը:

«Այն, որ ՏԱՀԵՇ շրջանին մէջ բաւականաչափ ուժ կը պահէ, Միացեալ Նահանգներուն ձեռնտու է շրջանին մէջ պահպանելու եւ, հաւանական է, նոյնիսկ ընդարձակելու իր ներկայութիւնը: Անոնք չեն հրաժարիր Սուրիոյ ընտրուած նախագահ Պաշշար Ասատը տապալելու եւ այնտեղ տիկնիկային վարչակարգ հիմնելու փորձերէն», նշած է Շվիթքին:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Մի-ա-ցում

Համահայկական 7-րդ խաղերու բացման հանդիսութեան նախօրէին Ստեփանակերտի մէջ տեղի ունեցած հանրահաւաքի ընթացքին Արցախի՝ Հայաստանի միացումին մասին թէ՛ Արցախի նախագահին եւ թէ՛ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետին ճառերուն մէջ հնչեցին ուշագրաւ բանաձեւեր, որոնք հասկնալիօրէն վերածուեցան ամէնէն շատ լուսարձակ խլած առանցքներուն, ընդգծուած բազմաթիւ ուղղութիւններ ներառած խօսքերուն մէջ: Միացումին մասին կատարուած յայտարարութիւններու բաժինները փորձենք պարունակի մէջ ներառուած մէջբերել՝ կարելի առաւելագոյն ձեւով առարկայական գնահատական տալու համար հրապարակուած բանաձեւերու էութեան մասին:

Այսպէս. նախագահ Սահակեան միացումի միտքին ակնարկելով յայտարարեց. «Մեր ընտրած ուղին անշրջելի է: Մենք գնալու ենք մեր առաջադրանքների ու երազանքների հետեւից, հետեւողականօրէն աշխատանքներ ենք իրականացնելու Արցախի միջազգային ճանաչման համար՝ մօտենալով միացեալ հայրենիք ունենալու մեր երազանքին»: Ուղերձը այստեղ յստակ է. ինքնորոշումը՝ Արցախի Հանրապետութեան ճանաչումը հիմնական քայլ է դէպի միացեալ հայրենիք, դէպի միացում՝ Հայաստանի Հանրապետութեան: Նախագահ Սահակեանի այս ձեւակերպումը կրնայ շատ աւելի հեռուն երթալ, այն իմաստով, որ կը խօսի միացեալ հայրենիքի գաղափարին մասին, որ անպայման չ՛ենթադրեր Արցախի՝ Հայաստանի Հանրապետութեան միացում միայն: Այս մէկը սակայն ենթադրական բաժին է պարզապէս՝ նշելու համար, որ միացեալ հայրենիքի ձեւակերպումը իբրեւ եզրաբանութիւն այս ձեւով պետական-քաղաքական հարթակ կը հասնի:

Վարչապետ Փաշինեան, երբ կը խօսի համահայկական յեղափոխութեան ամէնէն առանցքային արդիւնքին մասին, կ՛ընդգծէ, թէ մեր իրականութեան մէջ երկար տարիներ գերիշխած հատուածականութիւնը պէտք է փոխարինուի համահայկականութեամբ: «Կրկնում եմ՝ մեր իրականութեան մէջ երկար տարիներ գերիշխած հատուածականութիւնը պէտք է փոխարինուի համահայկականութեամբ: Սա առաջին հերթին նշանակում է, որ մենք պէտք է հրաժարուենք այն մտածելակերպից, երբ իրար բաժանում ենք ղարաբաղցիների, իջեւանցիների, գիւմրեցիների, սփիւռքահայերի:

«Սա ամենեւին չի նշանակում, թէ մենք պէտք է հրաժարուենք մեր ծննդավայրից, նրա նկատմամբ մեր ունեցած զգացմունքներից: Դա ընդամէնը նշանակում է, որ մեզնից իւրաքանչիւրի համար մեր ծագումը պէտք է լինի մեզ համայն հայութեան մաս դարձնող եւ ոչ թէ նրանից անջատող, նրանից առանձնացնող գործօն: Մի-ա-ցում, մի-ա-ցում»:

Այստեղ միացումը միացեալ հայրենիքի գաղափարէն աւելի համահայկական հասարակութեան գոյառման հրամայականին կը վերաբերի: Բայց որովհետեւ մի-ա-ցում վանկարկումը միանշանակօրէն կը յուշէ 88-ի շարժման նպատակն ու կարգախօսը, ապա ուրեմն հանրութեան հաւաքական ենթագիտակցութեան մէջ կը դրոշմուի Արցախի՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կցման իբրեւ առաջադրանք: Այս յստակացումը կարեւոր է, որովհետեւ կը կանխարգիլէ որեւէ շահարկումի փորձ հայկական բանակցող կողմի կարգավիճակի առումով ցարդ բարձրացուցած պահանջին համեմատ հակասութիւն գտնելու: Պաշտօնական պահանջը բնականաբար հիմնուած է արցախահայութեան ինքնորոշումով, հանրաքուէով, անկախութեան հռչակագիրով հանրահռչակուած Արցախի Հանրապետութեան հիմնադրման իրաւաչափութիւններուն վրայ: Ըստ էութեան ուրեմն, մի-ա-ցում

վանկարկումը Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետին կողմէ հակասութիւն չի ստեղծեր, որովհետեւ խօսքը ուղղակիօրէն չի վերաբերիր տարածքային միացումին կամ Հայաստանի Հանրապետութիւն-Արցախ միաւորումին:

Աւելի բարդ մեկնաբանական խնդիր կը ստեղծուի, երբ նկատի կ՛ունենանք Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետի «Արցախը Հայաստան է եւ վե՛րջ» հաստատումը: Ահա այստեղ յայտարարուած հաստատումը վերհանելով խօսքի բնագիրէն առաջին հայեացքով անհամատեղելի կը թուի ո՛չ միայն հայկական կողմի պաշտօնական տեսակէտին հետ, այլ նաեւ միեւնոյն խօսքին մէջ բանաձեւուած «կոնսենսուս 6»-ի հետ համեմատած: «Կոնսենսուս 6»-ը բառացիօրէն հետեւեալը կ՛ամրագրէ. «Ամենագլխաւոր կոնսենսուսը` Արցախի հարցի կարգաւորման բանակցային գործընթացի նպատակը պէտք է լինի Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման եւ անվտանգութեան համար մղուած Արցախեան ազատամարտի արդիւնքների պաշտպանութիւնը: Բանակցութիւնների արդիւնքում Հայաստանի եւ Արցախի կառավարութիւնների համար ընդունելի համարուած որեւէ լուծում կարող է ընդունելի դիտուել միայն Հայաստանում եւ Արցախում ժողովրդական հաւանութեան դէպքում»:

«Կոնսենսուս 6»-ը հաշտ եւ քաղաքական հետեւողականութիւն կ՛ընդգծէ արցախեան հակամարտութեան հանգուցալուծման ուղղութեամբ վարչապետի կատարած իրերայաջորդ յայտարարութիւններուն հետ յարաբերակցաբար: Տեսականօրէն եթէ Հայաստանի եւ Արցախի ժողովուրդը Արցախի անկախ կարգավիճակին ժողովրդական հաւանութիւն տայ կամ պարզապէս Արցախի հանրաքուէի վերահաստատումը կատարէ վերաորդեգրելով իր կամարտայայտութեան արդիւնքը, ապա անհետեւանք կը մնայ բացարձակ հաստատումը, եթէ անշուշտ այդ բաժինը առանձին վերհանուի խօսքի բնագիրէն:

Իսկ այս պարագային ընդհանուր պարունակը Հայաստանի Հանրապետութեան զարգացման համար նկատի առնուած առաջադրանքային խնդիրներն են` բնակչութեան համրանքի բազմապատկումէն մինչեւ ֆութպոլի հաւաքականի յաջողութիւններ, անցնելով աշխատավարձերու յաւելումէն, աշխատատեղիներու ստեղծումէն, տարբեր ոլորտներու մէջ համաշխարհային առումով մրցունակ դիրքեր գրաւելէն եւ զարգացման նոր ու գերազանց նշաձողեր ապահովելէն: Ըրմէ ետք կու գայ հռետորական հարցումը, թէ ինչո՞ւ առանձին խօսք չկայ Արցախի մասին, որովհետեւ Հայաստանի Հանրապետութեան զարգացումը Արցախի զարգացումն է:

Ճիշդ այս ոլորտներու միասնական զարգացման իրաւական դաշտն է, որ կ՛առաջադրուի Հայաստանի Հանրապետութիւն-Արցախ ռազմաքաղաքական դաշինքի կնքումի հրամայականի արծարծումով: Բնագիրի ընդհանուր պարունակը այս պարագային եւս տարածքային կցումէն առաջ կը խօսի երկու հանրապետութիւններու միասնական զարգացման համար միաձուլուած, միաւորուած ուղիներու անշրջանցելիութեան մասին: Յայտարարութիւնը սակայն վստահաբար պիտի չվրիպէր պաշտօնական Պաքուի ուշադրութենէն, որ անմիջապէս պիտի հակազդէր Ազրպէյճանի նախագահի աշխատակազմի արտաքին կապերու բաժինի ղեկավարին ճամբով, որ գրառում կատարած է` նշելով, որ «Լեռնային Ղարաբաղը Ազրպէյճանի պատմական տարածքն է եւ անոր անբաժանելի մասը»:

Ընկալումը զուտ տարածքային է. մինչ պարունակները կը վերաբերին ըստ վարչապետին համահայկական յեղափոխութեամբ գոյացած համահայկական հասարակութեան եւ Հայաստանի Հանրապետութիւն-Արցախ միասնական զարգացման եւ նոր նուաճումներու ձեռքբերման: Հայկական կողմի պաշտօնական բանակցային դիրքորոշումին նկատմամբ հակասականութեան խնդիր չ՛երեւիր:

Մինչ տարածքային բաղադրիչ բովանդակելով` Արցախի անկախութիւնը վախճանականէն աւելի ռազմավարական նպատակ դաւանելու մօտեցումը կը պատկանի Արցախի նախագահին, որ միացեալ հայրենիքի գաղափարը կ՛ընդգծէ:

«Ա.»

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Լիզպոնի Հինգ Անմահ Հերոսներու Յիշատակին Նուիրուած Ոգեկոչումներ

Կազմակերպութեամբ Սուրիահայ երիտասարդական միութեան, 27 Յուլիսին Ազգային գերեզմանատան մէջ զետեղուած յուշակոթողին դիմաց տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան

արարողութիւն եւ ծաղկեպսակներու զետեղում:

Սուրիահայ երիտասարդական միութեան անունով Անժելա Չաղլասեանը արտասանեց սրտի խօսք՝ վերանորոգելով երիտասարդական միութեան անդամներուն ուխտը՝ Հայ դատի հետապնդման ու սերունդներու իրազեկման, պատմութեան իւրացման եւ ապագային նորովի հայեացքով ու հաւատքով, պատմագիտական եւ իրաւական տուեալներու ձեռքբերման նպատակով: Այնուհետեւ գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր, որմէ ետք Զարեհ քհնյ. Շաքարեանը երիտասարդներուն ուղղեց իր պատգամը՝ յորդորելով տէր կանգնիլ մեր ազգային արժէքներուն եւ իրաւունքներուն ու զարգանալով, ժամանակակից գիտական եւ արհեստագիտական նորութիւններով զինուելով՝ զանոնք ծառայեցնել մեր ազգային շահերուն:

Կազմակերպութեամբ Յունաստանի երիտասարդական միութեան Կեդրոնական վարչութեան, 28 Յուլիսին Քոքինիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն:

Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Պարէտ քհնյ. Խաչերեանը իր քարոզին մէջ շեշտեց հայ ժողովուրդին ստեղծագործ ըլլալու հանգամանքը՝ աւելցնելով, որ տուած է շինականներ, գիտնականներ եւ արուեստի մարդեր, սակայն իր արդար իրաւունքներու պաշտպանութեան ի խնդիր գիտցած է տալ նաեւ ֆետայիներ, որոնք իրենց կեանքի գնով տէր եղած են հայու արդար Դատին, ինչպէս՝ Լիզպոնի հինգ տղաքը, որոնք իրենց կեանքը նուիրեցին հայ ժողովուրդին եւ

ազգային ոգիով շաղախուած՝ նետուեցան պայքարի դաշտ եւ իրենց արեան տուրքը տուին Հայ դատի իրագործման ճամբուն վրայ:

Յունաստանի երիտասարդական միութեան անունով Նարօտ Շահինեան նկատել տուաւ, որ Լիզպոնի հինգ տղաքը անձնազոհ եղան սուրբ նպատակի մը հետեւելով, եւ իրենց անունները դրոշմուեցան մեր մտքերուն մէջ եւ դարձան ազգային խորհրդանիշ, աւելցնելով, որ անոնք իրենց ամբողջ կեանքը ունէին իրենց առջեւ, սակայն նախընտրեցին իրենց ազատ կամքով անձնազոհ ըլլալ, որպէսզի գաղափարին, հայ ժողովուրդի Դատին ծառայեն: Ան շեշտեց, որ Լիզպոնի տղաքը լոյսի եւ յոյսի աղբիւր են, որոնք մեզ կ՛ոգեշնչեն ազգային ոգիով, կ՛ոգեւորեն մեր ամէնօրեայ քարոզչական պայքարը, կ՛ամրացնեն հայ զինուորի հաւատքն ու տենչը՝ հայրենիքի ու հերոսական Արցախի սահմանները աւելի յամառօրէն պահպանելու համար:

Ոչ Եւս Է Գրիգոր Փիտէճեանը

Ոչ եւս է հանրածանօթ երաժիշտ, երգահան, դաստիարակ, երաժշտագէտ, հայ երգի մեկնաբան եւ պատմագէտ, Համազգայինի երգչախումբի ղեկավար Գրիգոր Փիտէճեանը:

Համազգայինի Նիւ Եորքի մասնաճիւղի հիմնադիր անդամ Փիտէճեանը մահացաւ 31 Յուլիսին:

Գրիգոր Փիտէճեանը ծնած է Աղեքսանդրիա (Եգիպտոս), 17 Օգոստոս 1935-ին, երաժշտական հակումներով ընտանիքի մը մէջ: Ուսումը ստացած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան դպրեվանքին մէջ՝ միաժամանակ ուսման հետեւելով Պէյրութի երաժշտանոցին մէջ: Դպրեվանքին մէջ երաժշտական կրթութիւնը ստացած է աշակերտելով ծանօթ երաժշտագէտ Համբարձում Պէրպէրեանին՝

խորանալով ազգային ու կրօնական երաժշտութեան մէջ: Շրջանաւարտ ըլլալէ ետք ստանձնած է Անթիլիասի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարի դպրապետի պաշտօնը: Իր մասնագիտական ուսումը շարունակած է Նիւ Եորքի «Ման» դպրոցին եւ «Հանթըր» քոլեճին մէջ, ուր ստացած է մագիստրոսական աստիճան: Խմբավարական իր գործունէութեան առընթեր, նաեւ բեղուն ուսումնասիրող մը եղած է Գ. Փիտէճեանը: Իր ուսումնասիրական գործերէն են՝ «Անձինք նուիրեալք», «Հայ յեղափոխական երգերուն տեղը հայ երաժշտութեան մէջ», «Հայ եկեղեցւոյ երգերը», «Գրիգոր Նարեկացի՝ շարականագի՞ր» եւ «Քրիստափոր Կարա-Մուրզա»: Ի շարս այլոց, Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան շրջանի առաջնորդարանի հովանաւորութեամբ հրատարակուած է «Երպապսակ ապրիլեան նահատակներուն» անունով գործին ձայնապնակը, զոր կը կատարեն Երեւանի սենեկային երգչախումբն ու Ալան Յովհաննէսի անուան սենեկային նուագախումբը՝ Փիտէճեանի խմբավարութեամբ:

Փիտէճեանը միջազգային ճանաչում ստացած էր իբրեւ տաղանդաւոր երաժշտագէտ, որուն գիրքերն ու յօդուածները գիտական կարեւոր նպաստ բերած են հայ ազգային ու կրօնական երաժշտութեան ուսումնասիրութեան, եւ իբրեւ դպրաց դասերու եւ երգչախումբերու հիմնադիր ու խմբավար՝ տարբեր երկիրներու մէջ:

Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի Այցելութիւնը Հայաստանի Դեսպանատուն Եւ Ամերիկայի Հայ Դատի Գրասենեակ

15 Յուլիսին Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեան, ընկերակցութեամբ Արեւելեան թեմի առաջնորդ Անուշաւան արք. Դանիէլեանի, Ս. Խաչ եկեղեցւոյ հովիւ Սարգիս քհնյ. Աքթաւուքեան եւ Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամ տոքթ. Տրդատ Մանկիկեանի, այցելեց Ուաշինկթընի մէջ Հայաստանի դեսպանատուն, ուր հանդիպում ունեցաւ Ազգային ժողովի նախագահ Արարատ Միրզոյեանի հետ, որ պաշտօնական այցելութեամբ Միացեալ Նահանգներ կը գտնուէր: Հանդիպումին ներկայ էին դեսպան Վարուժան Ներսիսեանը եւ Ազգային ժողովի անդամ եւ «Իմ քայլը» խմբակցութեան ղեկավար Լիլիթ Մակունցը:

Թեմերու առաջնորդները ողջունեցին Միրզոյեանի ներկայութիւնը եւ իրենց զօրակցութիւնը վերահաստատեցին Հայաստանի վերելքին: Մուշեղ արք. Մարտիրոսեան իր կարգին ողջունեց Ներսիսեանը՝ նշելով, որ սոյն հանդիպումը առաջին պաշտօնական հանդիպումն էր դեսպանին հետ Ուաշինկթընի մէջ:

Ինչպէս ծանօթ է, 6 Յուլիսին իր մահկանացուն կնքեց Ուաշինկթընի մէջ Հայաստանի նախկին դեսպաններէն Արման Կիրակոսեանը: Այս առիթով առաջնորդ սրբազանները եւ Մանկիկեանը ցաւակցական խօսքեր արձանագրեցին հանգուցեալին նուիրուած յուշագրքոյկին մէջ:

Մահացաւ Մտաւորական Եւ Արուեստագէտ Խաչատուր Փիլիկեանը

28 Յուլիսին Լոնտոնի մէջ մահացաւ մտաւորական, արուեստագէտ, երաժիշտ եւ գեղանկարիչ փրոֆ. Խաչատուր Փիլիկեանը: Լուրը կը հաղորդէ եւ ցաւակցութիւն կը յայտնէ Եւրոպայի հայերու համագումարը:

Ան ծնած է 1937-ին, Իրաքի Մուսուլ քաղաքը: Հռոմի մէջ ճարտարապետութիւն ուսանելէ ետք յաճախած է նոյն քաղաքի գեղարուեստի ակադեմիան: Գեղանկարիչ էր, միեւնոյն ժամանակ մեներգիչ: Ապրած է Լիբանան, Միացեալ Նահանգներ եւ 1978-էն ի վեր՝ Լոնտոն:

Նախորդ տարի՝ 2018-ին, Լոնտոնի մէջ մահացաւ նաեւ բազմագիտակ, բեմադրիչ, թատերագէտ եղբայրը փրոֆ. Յովհաննէս Փիլիկեանը:

Այս առիթով հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ Եւրոպայի հայերու համագումարը կը նշէ, որ Փիլիկեան եղբայրները ո՛չ միայն նշանաւոր էին իրենց արուեստով եւ մտաւորական լայն կարողութիւններով, այլ նաեւ իրենց անկաշառ հայրենասիրութեամբ եւ մարդկային նրբագոյն յատկութիւններով:

Փրոֆ. Խաչատուր Փիլիկեանի ստեղծած նշանաւոր կտաւներէն է իր «Ծնունդ – Յաւիտենական սէր» իւղանկարը, որ դարձաւ Միջազգային ժողովուրդներու երիտասարդ արուեստի մրցանակակիր:

Վերանորոգուած Ս. Ստեփանոս Նախավկայի Վանքի Տաճարի Վերաբացման Արարողութիւն՝ Միօրեայ Ուխտագնացութեամբ

Արտօնութեամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսին եւ հովանաւորութեամբ Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդ Գրիգոր եպս. Չիֆթճեանի եւ Թեմական խորհուրդին, 24 Յուլիսին տեղի ունեցաւ Դարաշամբի Ս. Ստեփանոս Նախավկայի վանքի տարեկան միօրեայ ուխտագնացութիւնը:

Առաւօտեան եկեղեցւոյ մէջ Գրիգոր եպս. Չիֆթճեան մատուցեց ս. պատարագ, որուն ընթացքին կատարուեցաւ մայր խորանի նորաստեղծ Սուրբ Աստուածամօր պատկերի օծման արարողութիւնը:

Իր քարոզին մէջ սրբազանը փառք տուաւ Աստուծոյ, որ մէկուկէս տարի ընդմիջումէն ետք դարձեալ հաւաքուած են՝ շարունակելու մեր հայրերուն կիսատ մնացած աղօթքն ու մաղթանքը այս սրբավայրին մէջ:

Անդրադառնալով վերանորոգման աշխատանքներուն՝ սրբազանը շնորհակալութիւն յայտնեց Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան պատասխանատուներուն եւ պատկան մարմիններուն:

Այս առիթով կարդացուեցաւ Արամ Ա. կաթողիկոսին սրբատառ կոնդակը եւ օրհնութեան գիրը, որուն մէջ վեհափառը իր բարձր գնահատանքը արձանագրած էր Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան հայ ժողովուրդին հանդէպ հոգածու վերաբերմունքին համար: Վեհափառը նաեւ իր գնահատանքը յայտնած էր Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդին եւ Ազգային իշխանութեան: Միօրեայ ուխտագնացութեան ծիրին մէջ սրբազան հայրը կատարեց Հին Ջուղայի քանդուած խաչքարերուն յիշատակին յարդարուած «Խաչքար» ցուցասրահի բացման հանդիսութիւնը, ուր մնայուն ցուցադրութեան դրուած են տասը խաչքարեր:

Իրանի եկեղեցիներու պահպանման կեդրոնի տնօրէնուհի դոկտ. Շերլի Աւետեան իր բացման խօսքին մէջ գոհունակութիւն յայտնեց անհատ բարերարներուն եւ բոլոր այն միութիւններուն, որոնց օժանդակութեամբ իրագործուած էր ծրագիրը:

Եզրափակիչ խօսքը արտասանեց սրբազան հայրը, որ իր բարձր գնահատանքը յայտնեց դոկտ. Շերլի Աւետեանին՝ սոյն ցուցասրահի գաղափարի մտայղացման համար, նկատել տալով, որ երկու տարի առաջ վերանորոգուած սոյն ցուցասրահը վանքին նախկին ախոռն էր, որ եղաւ նկարներու ցուցասրահ: Սրբազանը գնահատեց նաեւ քանդակագործ Գէորգ Մնացականեանը,

որ հարազատօրէն վերարտադրած էր խաչքարերու օրինակները՝ նայելով անոնց նկարներուն:

Սրբազան հօր ձեռամբ, արուեստագէտ Մնացականեանի կողմէ իւրաքանչիւր բարերարի յանձնուեցաւ քանդակուած մանրակերտ խաչքար՝ երախտագիտութիւն անոնց ունեցած յանձնառութեան, իսկ դոկտ. Շերլի Աւետեանին կողմէ յուշանուէր մը յանձնուեցաւ արուեստագէտին, ինչպէս նաեւ՝ շինարարական աշխատանքներուն մէջ մեծ ներդրում ունեցած Ալեն Գրիգորեանին եւ Կարէն Մկրտիչեանին: Յատուկ յուշանուէր յանձնուեցաւ նաեւ վանքի պաշտօնէութեան պատասխանատու Հաշեմիի:

ԱՅԼԱԶԱՆ

Մեր Տեսողութիւնը Պահպանող Ուտելիքներ

Հաւասարակշռուած եւ առողջապահական սնունդը անհրաժեշտ է մեր մարմնին եւ մանաւանդ մեր աչքերուն առողջ գործունէութեան համար:

Ակնաբուժներու կարծիքով, կարգ մը ուտելիքներ կրնան բարելաւել տեսողութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ կանխարգիլել յառաջացած տարիքի հետ կապուած աչքի հիւանդութիւնները: Անոնք կը յանձնարարեն հետեւողական կերպով սնունդին մէջ ներառել կենսանիւթերով, օմեկա 3-ով եւ անթիօքսիտաններով հարուստ ուտելիքներ:

Ստորեւ ցանկը՝ մեր տեսողութիւնը պաշտպանող ուտելիքներուն.

● Նարինջը, մանտարինը, կրիֆոնը… ասոնք սէ. կենսանիւթով հարուստ հզօր անթիօքսիտաններ են, որոնք կը կանխարգիլեն տարիքի հետ կապուած աչքի հիւանդութիւնները, ինչպէս՝ քաթարաքթը եւ մաքիլսար տեճեներէյշընը:
● Խնձորը, որ նարինջին համեմատած՝ կրկնակի հզօր անթիօքսիտան է:
● Իւղոտ ձուկերը:
● Կարիդոսը:
● Քոլզայի իւղը:
● Ընկոյզը, որ կարեւոր քանակութեամբ էօ. կենսանիւթ կը պարունակէ:
● Կարմիր հատապտուղները:
● Հաւկիթը՝ շնորհիւ դեղնուցին պարունակած անթիօքսիտաններուն:
● Կովու լեարդը:
● Փրփրեմը, ինչպէս նաեւ՝ մութ կանաչ գոյնի բոլոր խոտերը:
● Պրոքոլին:
● Ծնեբեկը:
● Ստեպղինը:
● Եգիպտացորենը:
● Լոլիկը, մասնաւորաբար՝ թոմաթ սըրիզը:
● Ընդեղէնները:
● Ոլոռնը եւ կանաչ լուբիան:

Իսկ ծանօ՞թ էք մեր աչքերուն 4 գլխաւոր թշնամիներուն.

1.- Ծխախոտը՝ որպէս գլխաւոր թշնամի:
2.- Շաքարը՝ որպէս թաքուն թշնամի:
3.- Ընկճախտը՝ որպէս համր թշնամի:
4.- Արեւը՝ որպէս արհամարհուած թշնամի:

Վերջապէս նշենք, որ լուրջ ուսումնասիրութիւններ ապացուցած են, որ «գէշ ճարպեր»-ը որոնք առկայ են տապկուած ուտելիքներուն, ինչպէս նաեւ խոզապուխտի ընտանիքին պատկանող մսեղէններուն մէջ, անդարձ վնասներ կրնան պատճառել մեր տեսողութեան:

Սոխի Օգտագործման Հետաքրքրական Տարբերակներ

Սոխը մի միայն համեղ ուտեստ չէ. անոր գործածութիւնը զուտ կերակուրներու եւ աղցաններու պատրաստութեամբ սահմանափակուած չէ, սոխը կրնաք գործածել այլ գործնական նպատակներով. տեսէք, թէ ինչպէ՛ս.

Եթէ տան մէջ սենեակի մը պատերուն գոյնը փոխած էք, բայց թարմ ներկին հոտը կ՛անհանգստացնէ ձեզ, առէք խոշոր մէկ-երկու սոխ, զանոնք կիսեցէք եւ սենեակին տարբեր անկիւնները զետեղեցէք: Շատ չանցած՝ ներկին անախորժ հոտը կը չքանայ:

***

Եթէ մեղուն խայթէ, անմիջապէս կիսուած սոխ մը դրէք խայթուածքին վրայ, որպէսզի ցաւը մեղմանայ: Անշուշտ առաջին առիթով բժիշկին կամ դեղագործին դիմեցէք:

***

Ոչ ծանր այրուածքի պարագային, սոխին թարմ հիւթը կը դարմանէ մորթը, կը մեղմացնէ ցաւը եւ կ՛արգիլէ, որ ջուրով լեցուն բշտիկներ գոյանան:

***

Կիսուած սոխի կտորները կ՛օգնեն, որ աւոքատոն իր կանաչ գոյնը պահէ ու չսեւնայ:

***

Սոխին կեղեւները մի՛ թափէք, զանոնք պահեցէք զատկուան հաւկիթները նաշխելու, եւ ինչո՞ւ չէ, հագուստեղէն ներկելու համար:

***

Եթէ ձեր դանակին շեղբը ժանգոտած է, զայն շփեցէք կիսուած սոխի կտորով մը: Արդիւնքէն գոհ պիտի մնաք:

***

Խորովածի շամփուրները եւ մետաղեայ ցանցը արագ եւ դիւրին մաքրելու համար դարձեալ օգտագործեցէք կիսուած սոխ մը: Գործի լծուեցէք, նախընտրաբար երբ ցանցը տակաւին գաղջ է:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Երեւանին

Սա պատմելու բան չէ,
Սա զգալո՛ւ բան է…
Ա՛խ, ինչքա՛ն է տանջե՛լ
Ինձ իմ Երեւանը:

Շէնքերին ես նայում,
Պալատներին վսեմ,
Եւ ուզում ես անվերջ
Խօսե՛լ, խօսե՛լ, խօսե՛լ:

Եւ ուզում ես խօսել
Ինչ-որ ուրի՛շ ոճով,
Բայց կորչում է ասես
Հայերէնը քո ձոխ:

Մի «չքնաղ» է մնում.
Մի «հոյակապ», մի «պերճ»,
Մի մեծ «չնաշխարհիկ»,
Մի «վեհ» փոքրիկ եւ՝ վե՛րջ:

Ու ծով հիացումը
Քարանում է, լռում:
Քարանում է այնպէս,
Ինչպէս հեքիաթներում:

Լեզուդ համրանում է,
Լռկ հայեացքդ է խօսում,
Կարծես մոռանում ես
Քո մայրենի լեզուն…

Սա պատմելու բան չէ,
Սա զգալո՛ւ բան է:
Դրա համար պիտի
Տեսնել Երեւա՛նը:

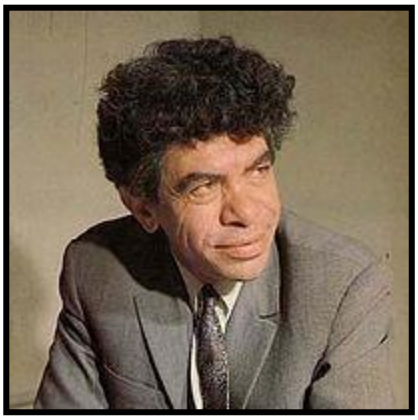

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ
Բուն անունով (Պարոյր Ռաֆայէլ Ղազարեան), Ծնած է 24 Յունուար 1924-ին, մահացած է 1971-ին: Նշանաւոր սովետահայ բանաստեղծ, թարգմանիչ:

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ

www.aztagdaily.com

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԵՐԳԻԾԱՆԿԱՐԸ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ SUDOKU-ն

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9